

Bilag 1 til Vedlegg 2

Versjon 1.1

28.02.2018

Krav til design på regionbusser

Busstjenester Romerike 2019

Innhold

1.	INNLEDNING	2
1	UTVENDIG FARGE	3
2	UTVENDIG MERKING.....	3
2.1	BUSSENS VENSTRE SIDE (FØRERSIDEN)	3
2.2	BUSSENS HØYRE SIDE.....	4
2.2.1	<i>Busser med to dører .....</i>	<i>4</i>
2.2.2	<i>Busser med tre dører.....</i>	<i>5</i>
2.2.3	<i>Leddbuss med tre dører .....</i>	<i>7</i>
2.3	BUSSENS FRONT OG BAKSIDE.....	8
2.4	UTVENDIG INFORMASJONSFLATE	9
2.5	OPERATØRENS LOGO.....	10
3	INNVEDIG MERKING	11
3.1	SIKKERHETSMERKING FOR REGIONBUSSENER	12
3.2	PLASSERING AV SIKKERHETSMERKING	12
3.2.1	<i>USB-lader.....</i>	<i>13</i>
3.3	SÆRSKILT OM PLASSERING AV SIKKERHETSMERKING VED OG RUNDT DØRENE.....	15
3.4	SÆRSKILT OM PLASSERING AV SIKKERHETSMERKING VED FØREROMRÅDET.....	15
3.5	PLASSERING AV MERKE FOR SIKKERHETSBELTE	16
4	INTERIØR	17
4.1	FARGER OG MØNSTER	17
4.1.1	<i>Tak og vegger.....</i>	<i>17</i>
4.1.2	<i>Glassvegg .....</i>	<i>18</i>
4.1.3	<i>Seter18 .....</i>	
4.1.4	<i>Holdestenger.....</i>	<i>18</i>
4.1.5	<i>Gulv og stigtrinn .....</i>	<i>19</i>
4.1.6	<i>Søppelkasse .....</i>	<i>19</i>
4.2	KNAPPER	19
4.2.1	<i>Stoppknapp.....</i>	<i>20</i>
4.2.2	<i>Stoppknapp for spesielle behov.....</i>	<i>20</i>
4.2.3	<i>Døråpner .....</i>	<i>20</i>
4.2.4	<i>Døråpner for spesielle behov.....</i>	<i>21</i>
5	INNVEDIG TRAFIKANTINFORMASJON.....	21
5.1	PLASSERING AV BILLETTINFORMASJON OG RUTEHEFTEHOLDERE PÅ BUSSENER SOM TIDLIGERE HAR INSTALLERT INFORMASJONSVEGG	25
5.2	PLASSERING AV BILLETTINFORMASJON OG RUTEHEFTEHOLDERE PÅ BUSSENER SOM IKKE HAR INSTALLERT INFORMASJONSVEGG	25
6	PLAKATER	26
7	PIKTOGRAM OG MERKING.....	26

1. INNLEDNING

Oppdragsgivers største kommunikasjonsflater er transportmidlene. I dette bilaget, finner du føringer for hvordan busser i RuterRegion skal merkes. Plassering av plakater og hvordan interiør og eksteriør både skal identifisere Oppdragsgiver som eier og hvordan transportmidlene differensieres seg imellom.

Alle transportmidler er utstyrt med en egen driftsartsfarge, som benyttes i all trafikantinformasjon. Disse fargene gjengis også i mer eller mindre grad på transportmidlene. Virkeligheten du møter og historien vi forteller, må passe sammen. For eksempel: Grønne busser kommer til deg der du ser grønne skilt, og søker du RuterRegion-busser på nettet, skal det være samme sak.

Transportmidlene som opptrer i samme miljø; bybusser, regionbusser og trikker trenger den største differensieringen seg imellom. Disse er derfor helfarget i driftsartsfargen. Trikken er blå, bybussene er røde og regionbussene er grønne. Videre kommer metro og båt som begge er hvite på utsiden, men speiler sine driftsartsfarger i interiøret.

På tross av transportmidlenes ulikheter i fysisk utforming og farge, skal all trafikantinformasjon allikevel snakke samme språk. Både tekst- og piktogrambruk skal være sammenfallende der det lar seg gjøre. Alle transportmidler skal ha en felles vektning av reiseinformasjon kontra reklame.

1 UTVENDIG FARGE

Singelbusser skal ha utvendig grunnfarge RAL 110 70 60 på alle bussens sider, inkludert taket. Grunnfarge skal være hel og uten skader til enhver tid.

RAL 110 70 60

RAL 110 70 60

Leddbussler skal ha utvendig grunnfarge RAL 3020 Verkerhsrot på alle bussens sider, inkludert taket. Grunnfarge skal være hel og uten skader til enhver tid.

RAL 3020 VERKEHRSROT

RAL 3020 VERKEHRSROT

Det skal være mulig å finne bussenes inngangsdører ved bruk av enhetlig kontrastmerking av dørene.

2 UTVENDIG MERKING

2.1 Bussens venstre side (førersiden)

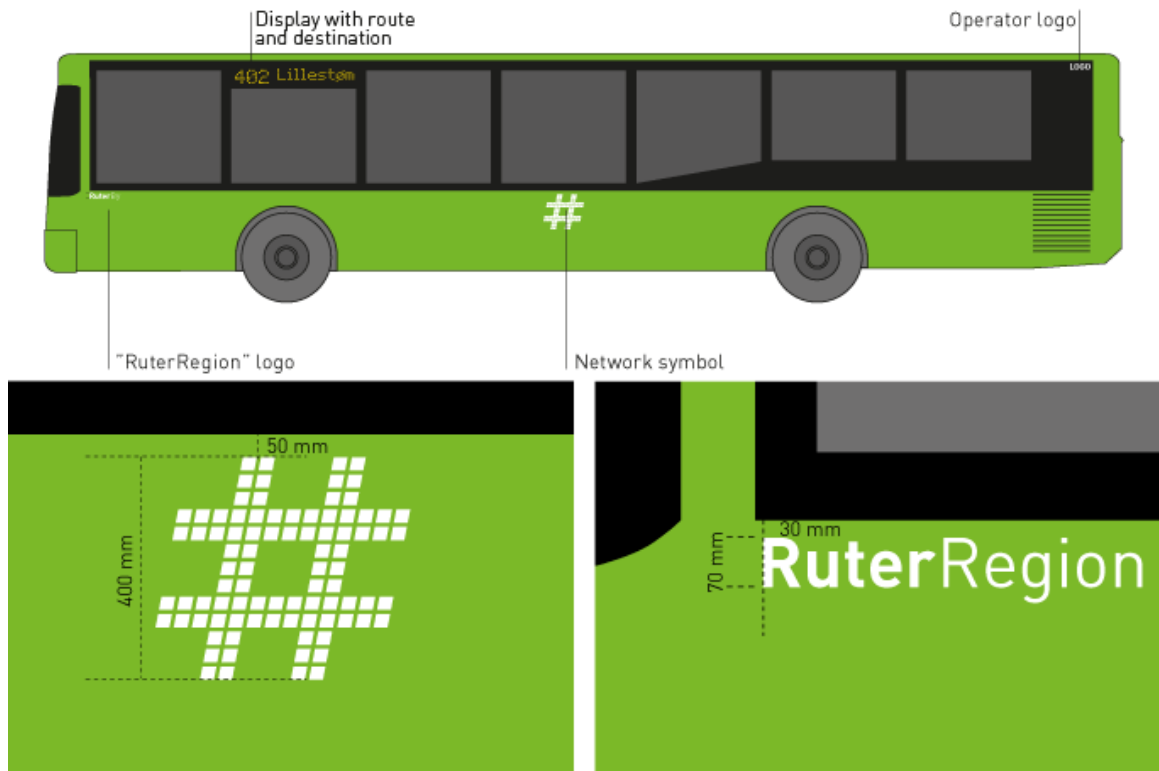
Nettverkssymbolet skal plasseres så nært bussen senterpunkt som mulig (se Figur 1 for illustrasjon), og skal alltid være helt.

Oppdragsgivers logo og nettverkssymbolet skal plasseres ved plate-/vinduskanter med avstand som angitt under.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 1: Plassering av designelementer på bussens venstre side.

2.2 Bussens høyre side

2.2.1 Busser med to dører

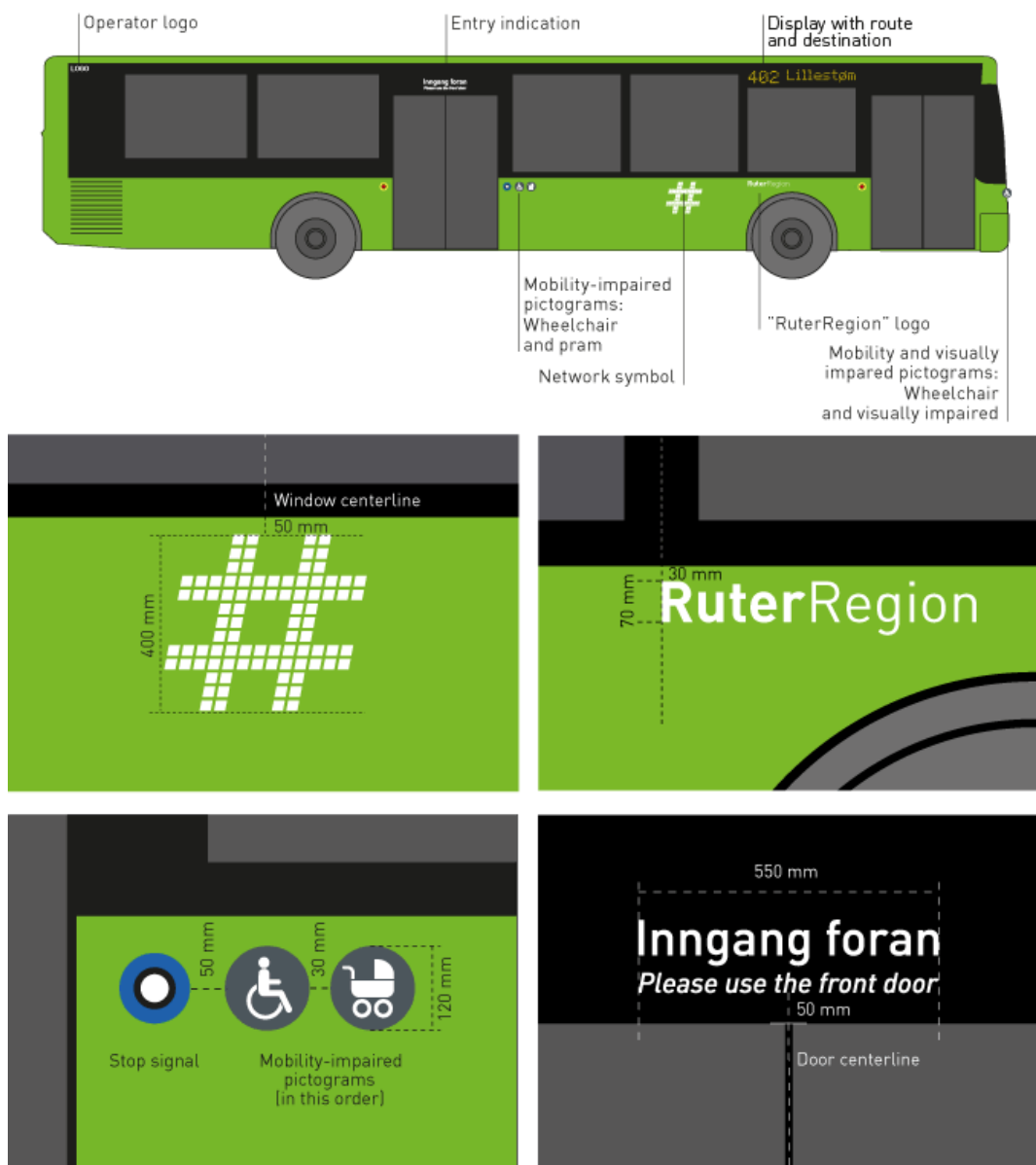
Plassering av designelementene skal være som vist på figuren (Figur 2) nedenfor.

Oppdragsgivers logo og nettverkssymbolet skal plasseres ved plate-/vinduskanter med avstand som angitt i Figur 2. Nettverkssymbolet skal plasseres like i bakkant av fremre hjulbrønn, og skal alltid være helt. Knapp for døråpning skal plasseres på høyre side av dørparet/døråpningen. Symboler for tilgjengelighet skal plasseres relativt til døråpnerknappen som vist på Figur 2 nedenfor.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 2: Plassering av designelementer på bussens høyre side. (Busser med to dører.)

2.2.2 Busser med tre dører

Plassering av designelementene skal være som vist på figuren Figur 3 nedenfor.

Oppdragsgivers logo og nettverkssymbolet skal plasseres ved plate-/vinduskanter med avstand som angitt i Figur 3.

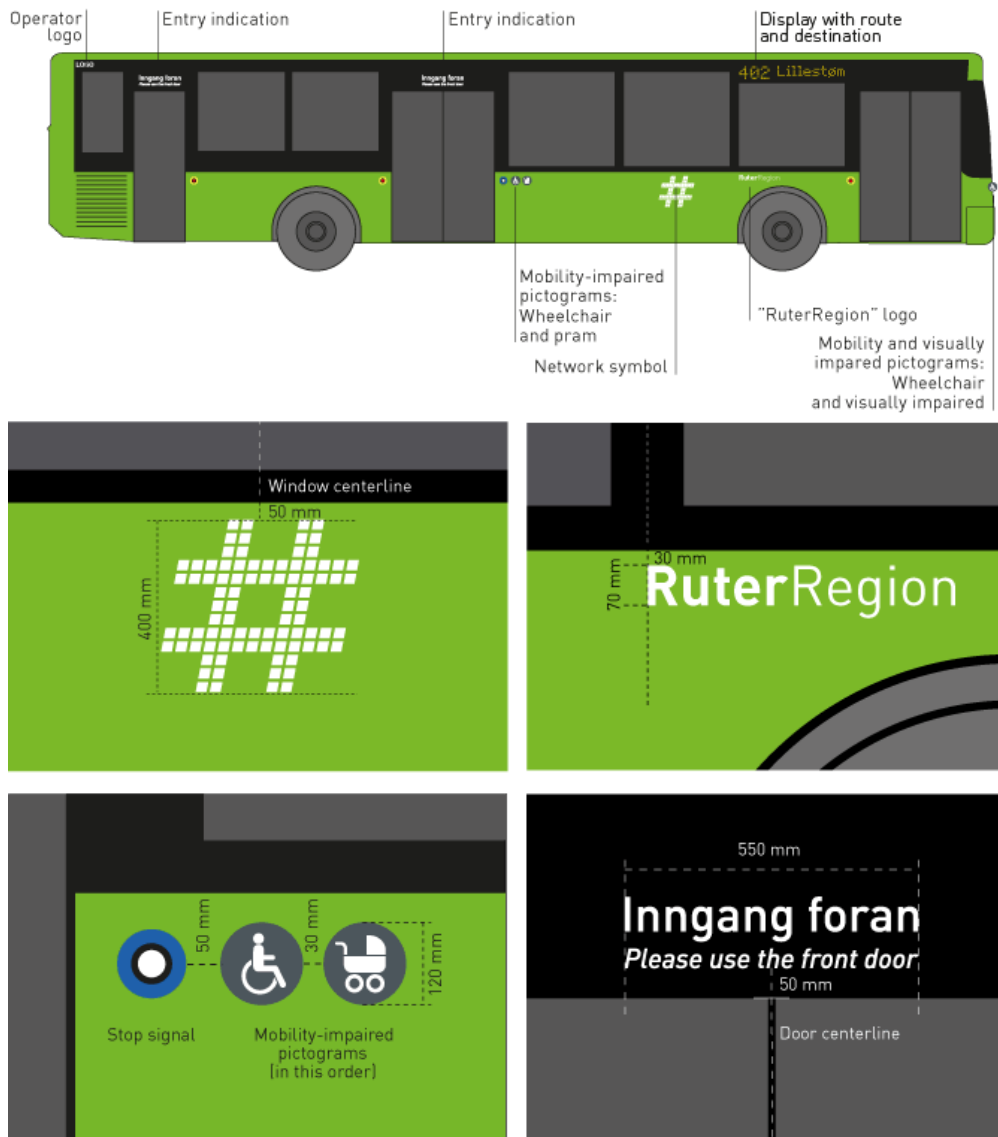
Nettverkssymbolet skal plasseres like i bakkant av fremre hjulbrønn, og skal alltid være helt.

Knapp for døråpning skal plasseres på høyre side av dørparet/døråpningen. Symboler for tilgjengelighet skal plasseres relativt til døråpnerknappen som vist på Figur 3 nedenfor.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

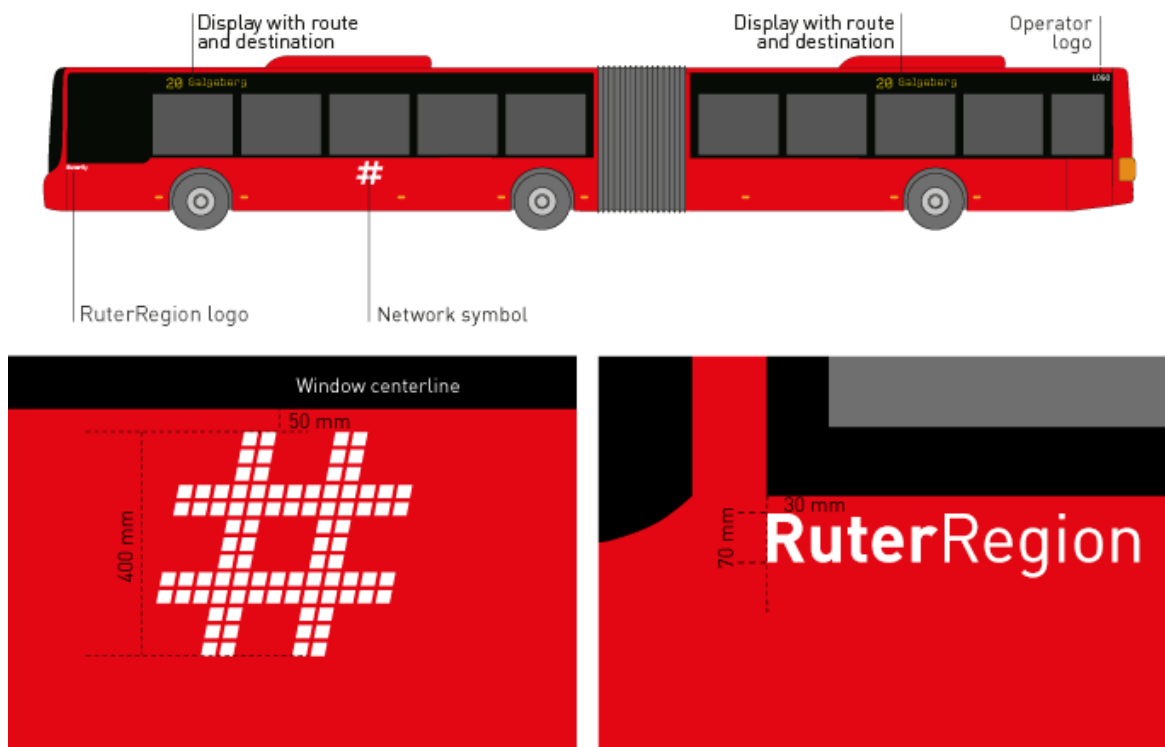

Figur 3: Plassering av designelementer på bussens høyre side. (Busser med tre dører.)

2.2.3 Leddbusser med tre dører

Plassering av designelementene skal være som vist på Figur 4 og Figur 5.

Oppdragsgivers logo og nettverkssymbolet skal plasseres ved plate-/vinduskanter med avstand som angitt i Figur 4 og Figur 5. Nettverkssymbolet skal plasseres like i bakkant av fremre hjulbrønn på inngangssiden og under midtre vinduet på førersiden, og skal alltid være helt. Knapp for døråpning skal plasseres på høyre side av dørparet/døråpningen. Symboler for tilgjengelighet skal plasseres relativt til døråpnerknappen som vist på Figur 5.

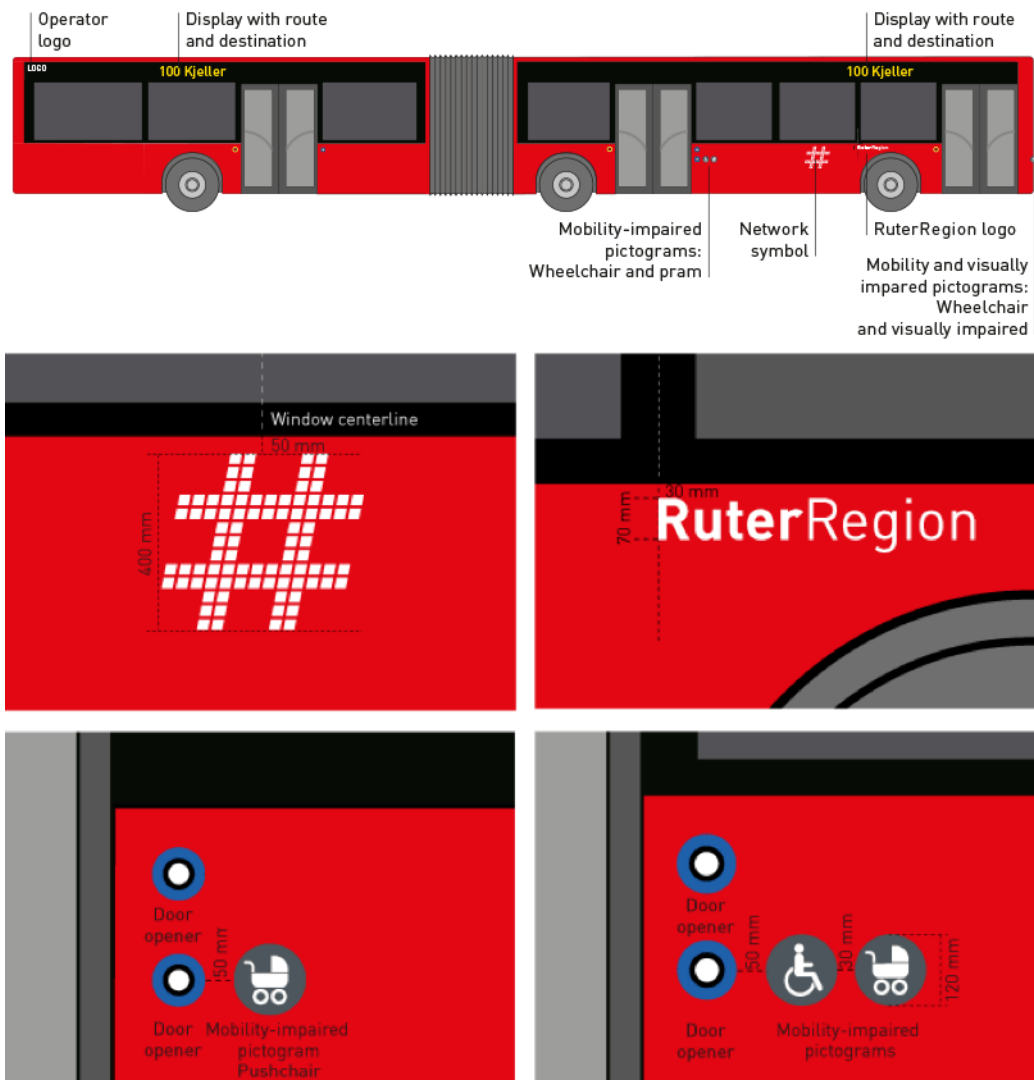
Figur 4: Plassering og størrelse av designelementer på leddbuss med fire dører, førerside.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 5: Plassering og størrelse av designelementer på leddbuss med fire dører, inngangsside.

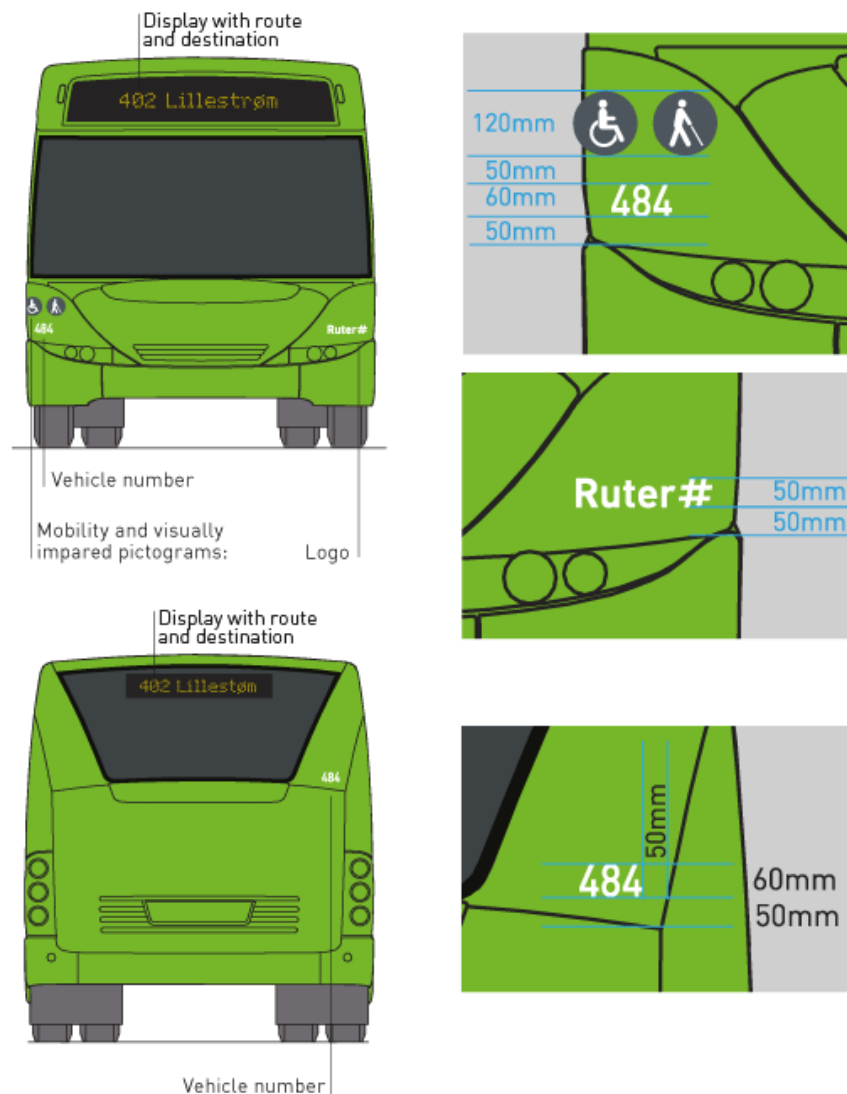
2.3 Bussens front og bakside

Plassering av designelementene skal være som vist på figuren (Figur 6) under. Det godtas mindre justeringer av plasseringen så lenge helheten i det visuelle uttrykket er i varetatt. Til merkene med internnummer skal skrifttypen FF DIN MEDIUM benyttes.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 6: Plassering av designelementer på bussens bakside og front.

2.4 Utvendig informasjonsflate

Minimumskrav for plassering av informasjonsflatene er som vist i .

Justeringer på plassering av utvendige informasjonsflater på sidene og på hekken godtas så lenge skiltkassene er godt synlige for publikum. Minimum versalhøyde på tegn er 245 mm i informasjonsflaten foran, og 160 mm i informasjonsflaten på sidene og bak på bussen.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

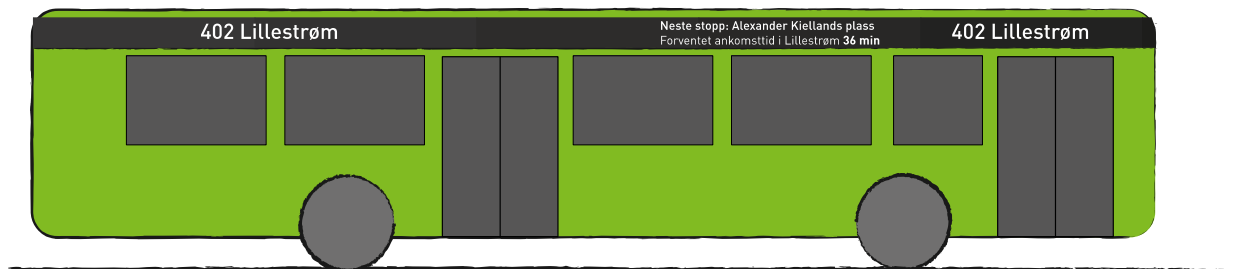
Krav til design på regionbusser

Figur 7: Illustrasjon av skiltkasser og høyde

Utvendig informasjonsflate skal vise, og enkelt kunne endre, tall og bokstaver.

Det er positivt med en dynamisk informasjonsflate som kan vise og endre innhold som tekst, farger, bilder og ikoner. Dette kan for eksempel være innhold som forandres ut fra bussens lokasjon, avvikssituasjon, endring i påstigningsmønster etc. Se Figur 8 for inspirasjon.

Figur 8: Eksempel på en dynamisk informasjonsflate.

2.5 Operatørens logo

Operatørens logo skal plasseres som vist på Figur 9 nedenfor.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 9: Illustrasjon av plassering av operatørens logo.

3 INNVENDIG MERKING

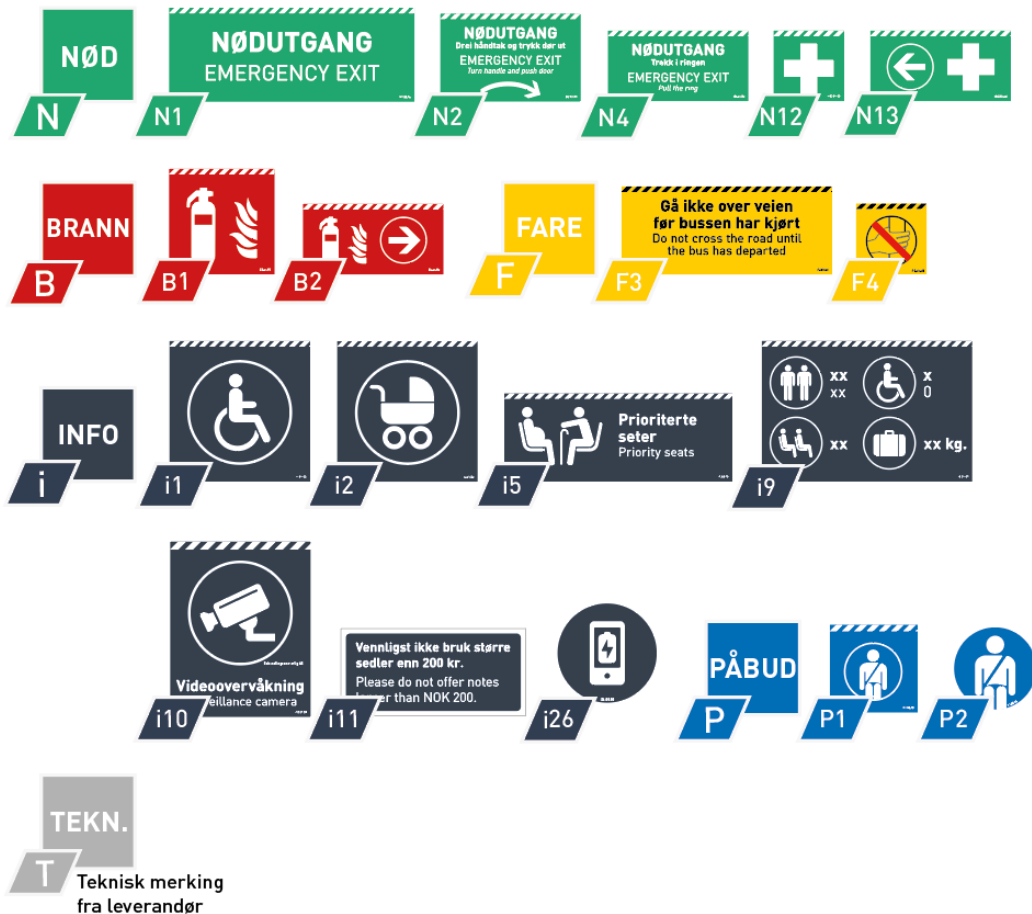
Innvendig merking dreier seg i all hovedsak om sikkerhetsmerking. For at forbruker enkelt skal forstå og gjenkjenne all sikkerhetsmerkingen er det viktig at vi etterstreber en så visuell og tekstlig likhet som mulig. Dette er spesielt viktig i en stresset nødsituasjon. Det er også viktig at merkingen tilpasses i forhold til flater og funksjon, og derfor er det viktig at man vurderer hver flate for seg (noen håndtak skal vris, andre dras, og i forskjellige retninger).

Transportmidlene som ferdes på land (T-bane/Trikk/Buss), forholder seg til ISO 3864 og ISO 7010 standarder for sikkerhetsmerking.

Med mindre annet er spesifisert, skal den innvendige merkingen utelukkende skje med piktogrammer/merking som finnes vedlagt.

3.1 Sikkerhetsmerking for regionbusser

Sikkerhetsmerkingen er delt inn i seks kategorier: (N)ød, (B)rann, (F)are, (i)nfø, (P)åbud og (T)eknisk.

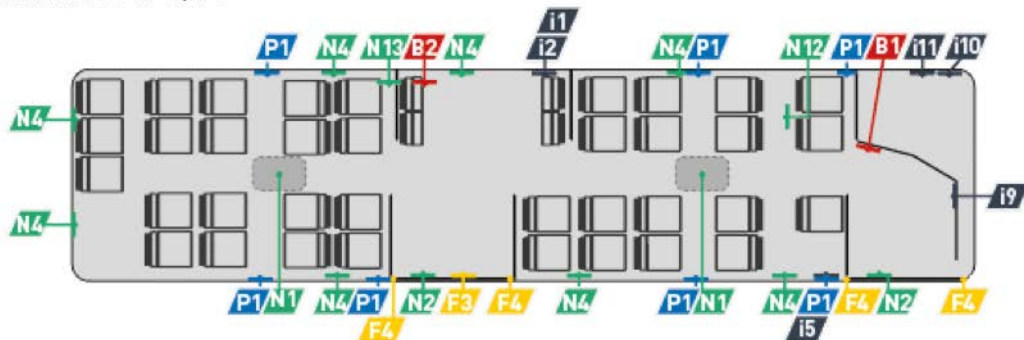

Figur 10: Oversikt over merking til bruk i regionbusser.

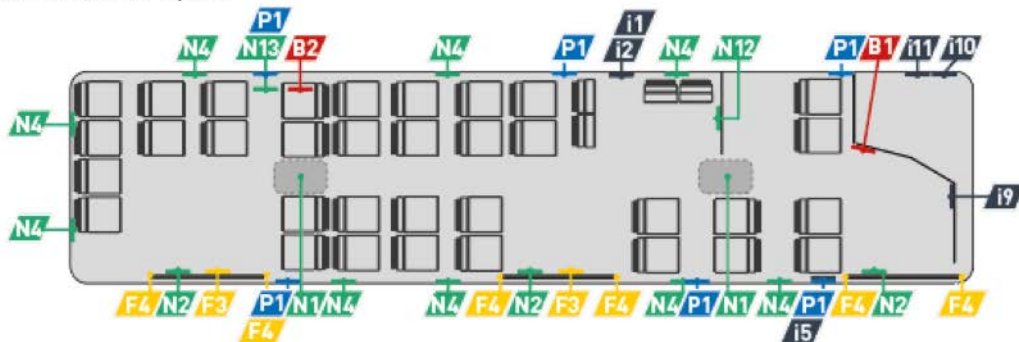
3.2 Plassering av sikkerhetsmerking

Den innvendige merkingen skal plasseres som vist på Figur 11 under. Det er viktig at nødutgang-merket (N4) monteres slik at det er synlig fra utside og innside da merket er tosidig.

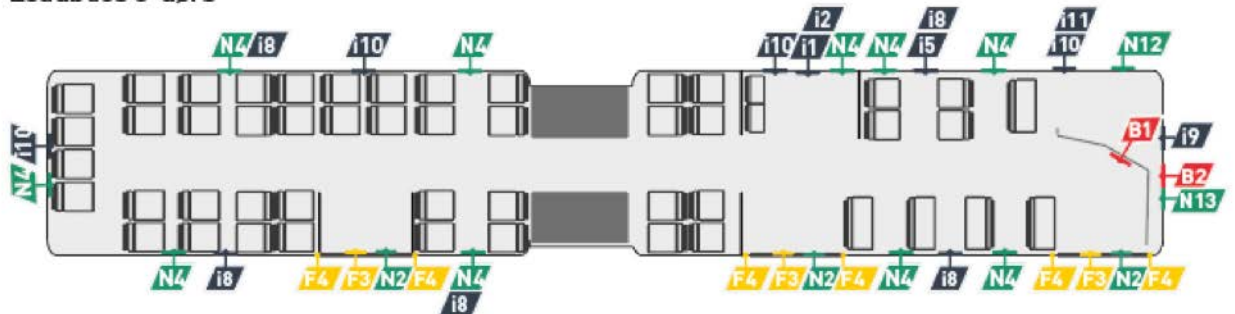
Normalbuss 2-dørs

Normalbuss 3-dørs

Leddbuss 3-dørs

Figur 11: Innvendig merking for normalbuss og leddbuss med tre dører.

3.2.1 USB-lader

Plassering:

På vegg under vindu ved hver seterad, på begge sider av bussen.

Alternativ plassering pga. veggkonstruksjon gjøres i samsvar med Oppdragsgiver.

Unntak:

Installasjon på bakerste seterad kan utelates.

Ingen krav til installasjon i fleksområdet og annet ståareal.

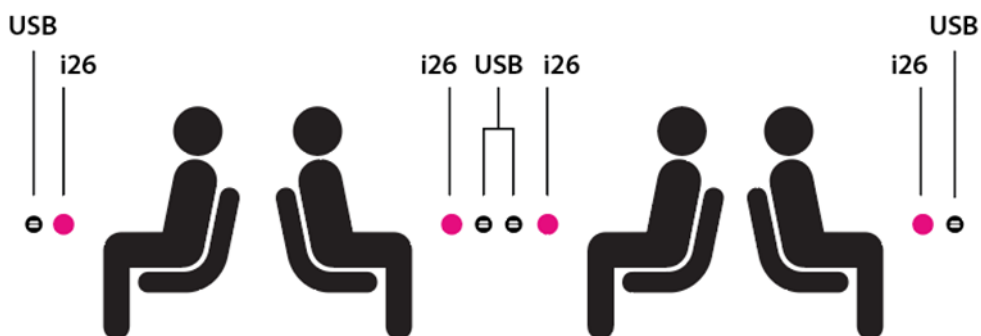
Seter plassert etter hverandre:

Dobbelt USB-uttak monteres med topp-punkt 5 cm under vinduskarm, midtstilt mellom ytterkant av sete og seterygg på foranstående sete. Sikkerhetsmerke (i26) plasseres mellom USB-uttak og tilhørende seterad, 1 cm avstand fra USB-uttak, sentrert på uttaket.

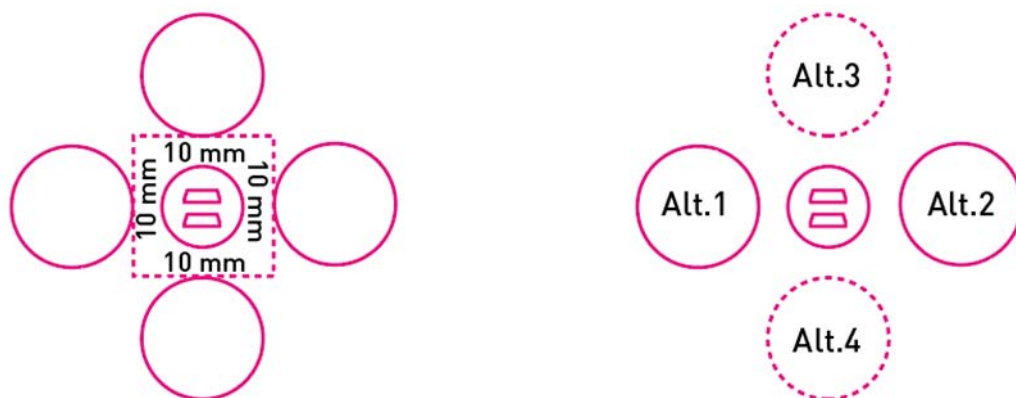
Seter med plassering mot hverandre:

2 doble USB-uttak monteres med topp-punkt 5 cm under vinduskarm, midtstilt mellom ytterkant av tilhørende seterad og senterpunkt mellom de to motstående seteradene. Sikkerhetsmerke (i26) plasseres mellom USB-uttak og tilhørende sete, 1 cm avstand fra USB-uttak, sentrert på uttak.

Merket for USB-ladere (i26) plasseres på den siden av laderen som er nærmest setet (Figur 11). Merket plasseres 10 mm fra laderens kant, og plasseres sentrert iht. merkets og laderens midtpunkt (Figur 12). Hvis plassene på siden er opptatte, kan også plassene over og under laderen benyttes (Figur 12).

Figur 12: Plassering av USB-merket iht. nærmeste sete.

Figur 13: Avstand og plassering av USB-merket iht. ladepunkt.

Unntak:

På seterader med mindre enn 15 cm avstand mellom vinduskarm og gulvkant/skinne

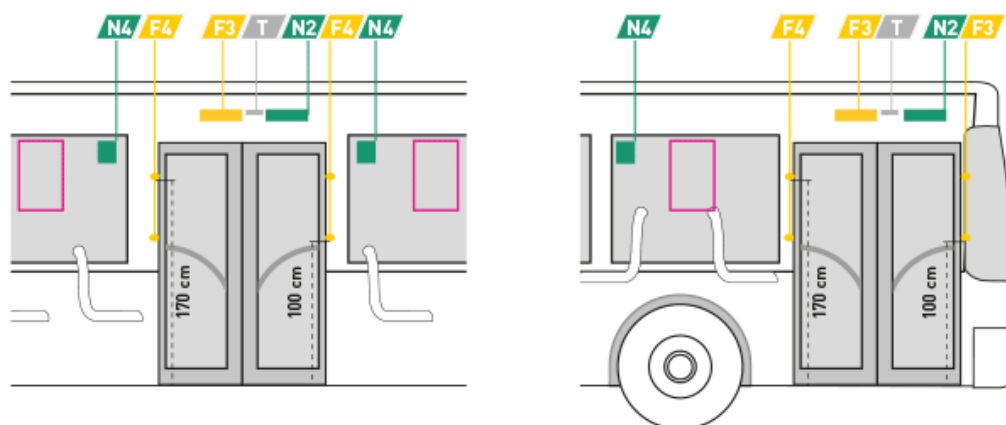
langs gulv, plasseres USB-uttak i umiddelbar underkant av vinduskarm. Sikkerhetsmerke (i26) plasseres mellom USB-uttak og tilhørende sete, 1 cm avstand fra USB-uttak, sentrert på uttak.

3.3 Særskilt om plassering av sikkerhetsmerking ved og rundt dørene

Ved og rundt dørene er det plassert sikkerhetsmerker med nød og fareinformasjon. Når det gjelder merket F4, skal dette monteres 100 cm og 170 cm opp på stang og to stk. på hver side.

Figur 14 nedenfor viser en tilnærmet plassering og det kan foretas tilpasninger etter busstype/-modell.

Dersom valgt busstype/-modell

Figur 14: Tilnærmet plassering av sikkerhetsmerking ved dørene.

3.4 Særskilt om plassering av sikkerhetsmerking ved førerområdet

Viktig at nødutgang-merket monteres slik at det er synlig fra utside og innside da merket er tosidig. Hvis det forekommer «lyskasse/display» i tak må nødutgang-merket plasseres i underkant av lyskassen.

Ved ulike forhold som f.eks. sjåførområde etterstrebes det at merkenes toppskravur er på linje med hverandre.

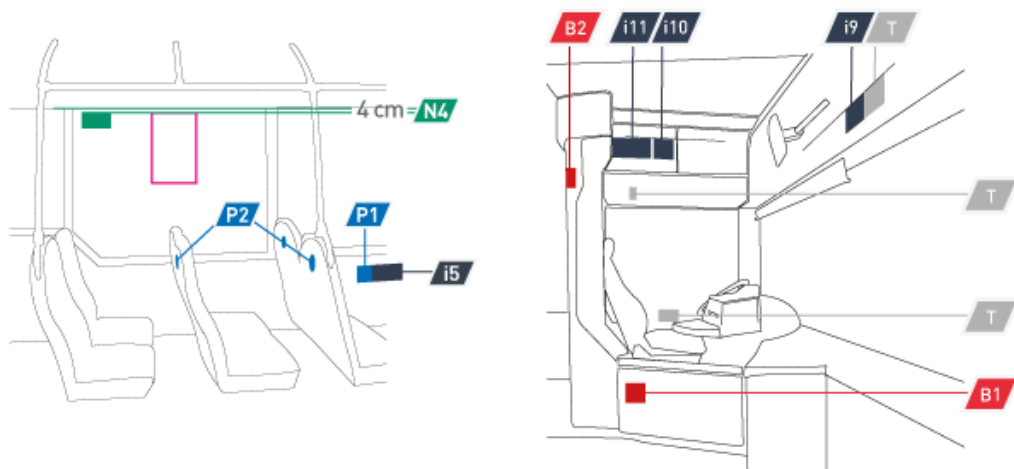
Plassering som vist i Figur 15 skal tilstrebes, men det kan gjøres tilpasninger til den enkelte busstype.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

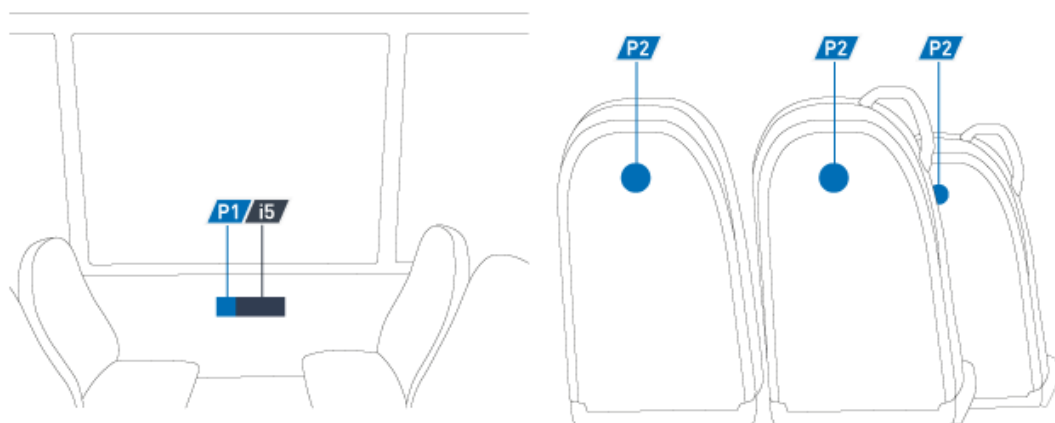
Figur 15: Tiltømmer plassering av sikkerhetsmerking ved førerplass.

3.5 Plassering av merke for bilbelte

Merking for bilbelte skal være synlig for alle passasjerer. Forekommer i to utgaver for montering på vegg (P1) og seterygg (P2).

Sikkerhetsbelte-merket skal monteres bak på alle seterygger som er synlige eller under vindu (i mulig kombinasjon med oblat i5) på plasser der hvor setene vender mot hverandre (som vist i Figur 16).

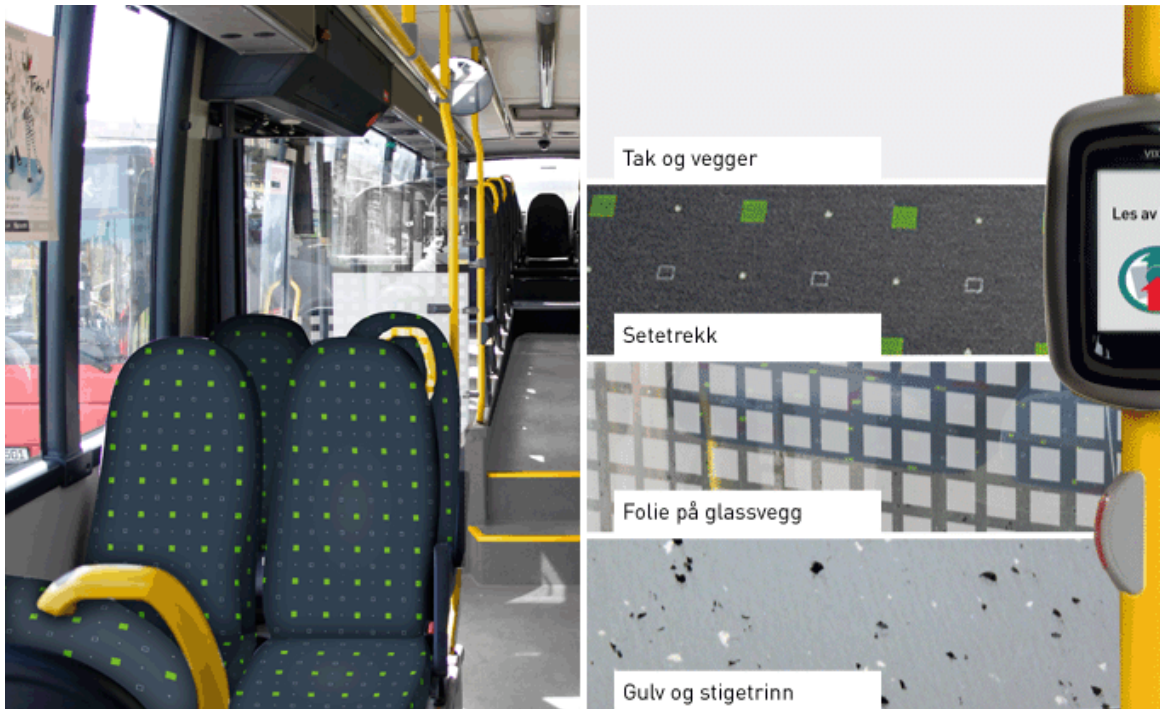
Dersom seteryggens materiale ikke er egnet til å montere merket (P2) på, kan merke P1 benyttes i stedet for.

Figur 16: Plassering av merke for sikkerhetsbelte.

4 INTERIØR

Interiøret skal oppleves som lyst og luftig og det skal benyttes farger som er lyse.

Figur 17: Illustrasjon av mulig interiør i regionbusser.

Trapp, stolper, heis og utspring skal kontrastmerkes tydelig i forhold til omgivelsene med en luminanskontrast på minst 0,4.

Ved kontrastmerking av deler av stolpe skal luminanskontrasten være på minst 0,8.

Lyskilder i bussen skal være skjermet for å unngå blinding.

4.1 Farger og mønster

Oppdragsgiver anbefaler at fargene som benyttes er i tråd med [Oppdragsgivers fargepalett](#).

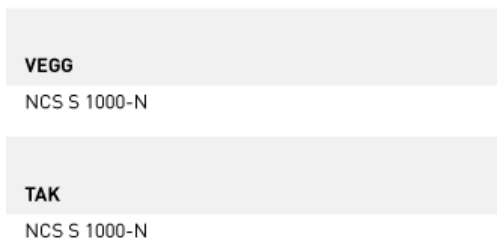
4.1.1 Tak og vegger

Farge på tak og vegger skal være lys grå. Oppdragsgiver anbefaler NCS S 1000-N.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 18: Anbefalt farge på tak og vegger.

4.1.2 Glassvegg

Folie på glassvegg skal ikke sperre for førers eller for passasjerens siktlinje. Folie på glassvegger skal ikke være høyere enn seteryggene, og ha samme høyde målt fra bakken (dersom det er flere glassvegger med folie).

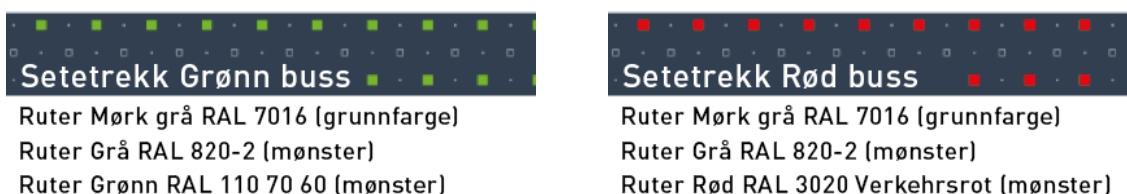

Figur 19: Mønster med folie på glassvegg.

4.1.3 Seter

Setetrekket skal ha en mørk grunnfarge. Det tillates kontrastmønster på setetrekket. Setetrekket skal ikke inneholde selskapslogoer, unntatt oppdragsgivers logo.

For grønn buss benyttes fargen Ruter Grønn RAL 110 70 60, for rød buss benyttes fargen Ruter Rød RAL 3020 Verkehrsrot.

Figur 20: Eksempel på setetrekk for grønn og rød buss.

Seterygg, setets underside og setebein skal ha en grå farge, RAL820-2 eller lignende (se Figur 21).

Figur 21: Illustrasjon av farge til seterygg, setets underside og setebein.

4.1.4 Holdestenger

Holdestenger skal ha en kontrastfarge som skiller seg ut fra bussens øvrige interiør. Fargen skal være gul, RAL1003 eller lignende.

Busstjenester Romerike 2019

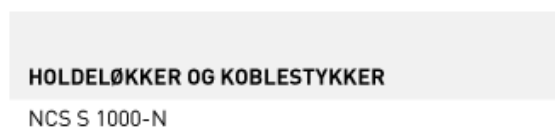
Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Figur 22: Eksempel på farge på holdestenger.

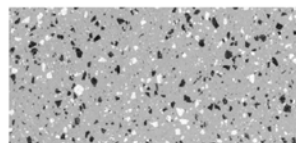
Holdeløkker og koblestykker skal ha en lys grå farge NCS S 1000-N eller lignende.

Figur 23: Eksempel på farge på holdeløkker og koblestykker.

4.1.5 Gulv og stigtrinn

Gulvet og stigtrinn skal ha en grå grunnfarge med sorte og hvite prikker på. Se Figur 24 for illustrasjon.

Figur 24: Illustrasjon av gulvbelegg på gulv og stigtrinn.

4.1.6 Sjøppelkasse

Sjøppelkassen skal være lys grå eller hvit.

4.2 Signalknapper

Fargene på knapphusene er veiledende, og oppdragsgiver godtar farger tilsvarende anbefalingen.

Det anbefales at signalknappene har lys som endrer farge for å gi et visuelt tegn til passasjerer at knappen er trykket inn.

Det anbefales at signalknappene har en fysisk tilbakemelding på at knappen er trykket inn, for eksempel ved at trykkflaten «spretter» tilbake.

Det anbefales at alle signalknapper er utstyrt med punktskrift.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

4.2.1 Stoppknapp

STOPPKNAPP STANDARD

Hus:
Ruter Grå, RAL 820-2
Knapp:
Ruter Rød, RAL 3020
Tekst:
Hvit, RAL 9010

Figur 25: Eksempel på stoppknapp.

4.2.2 Stoppknapp for spesielle behov

STOPPKNAPP SPESIAL BEHOV

Hus: Ruter Grå, RAL 820-2
Knapp: ISO Blå, RAL 5005
Piktogram: Hvit, RAL 9010

Figur 26: Eksempel på stoppknapp for spesielle behov.

4.2.3 Døråpner

DØRÅPNER STANDARD

Hus:
Ruter Grå, RAL 820-2
Front:
Hvit, RAL 9010
Knapp:
Hvit, RAL 9010
Piktogram:
Ruter Mørk Grå, RAL 7016

Figur 27: Eksempel på døråpner.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

4.2.4 Døråpner for spesielle behov

Hus:
Ruter Grå, RAL 820-2

Front:
ISO Blå, RAL 5005

Knapp:
Hvit, RAL 9010

Piktogram:
Hvit, RAL 9010

Figur 28: Eksempel på døråpner for spesielle behov.

5 INNVENDIG TRAFIKANTINFORMASJON

Dette punktet inneholder prinsipper for plassering av trafikantinformasjon i regionbusser med 2, 3 og 4 dører. Prinsippene vil være de samme selv om aktuelle modeller kan avvike fra de representerte plantegningene. Se Figur 33 for mulig plassering av skjermer.

Vi skal gi best mulig reiseinformasjon. For å kunne gi dette, må systemet være fleksibelt og basert på det siste markedet har å tilby. Det må ha moderne, innovative plattformer, som er egnet for kontinuerlig oppgradering for å møte den teknologiske utviklingen.

- Innholdet på skjermene vil bestå av
  - Passasjerinformasjon om neste stopp, ETA og ruteinformasjon
  - Reklame for kollektivtransport
  - Kommersiell reklame
  - Live avviksoppdatering
- Passasjerinformasjon skal alltid vises, det vil si at passasjerinformasjon og reklame ikke skal alternere i loop
- Passasjerinformasjon og reklame kan vises ved siden av hverandre
- Skjermer skal ha automatisk lysjustering ut fra omgivelsene
- Skjermer skal plasseres slik at gjenskinn unngås så langt som mulig
- Skjermer skal være ikke-reflekterende
- Skjermene skal ha så god oppløsning som mulig

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

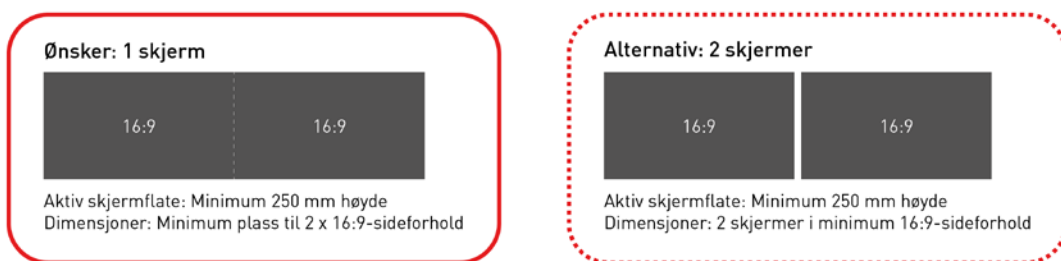
- Skjermene skal være leselige fra flest mulige vinkler

Skjermtype 1: Midtgang

Det skal plasseres en skjerm i midten av gangen som viser trafikantinformasjon og reklame. Skjermtype 1 plasseres slik at alle i bussen har mulighet for å se innholdet på minimum én skjerm. Skjermer skal plasseres slik at de ikke er i veien for de reisende, med minimum avstand mellom gulv og underkant av skjermens ramme på 1900 mm. Skjermer kan tiltes litt for å maksimere avstand mellom gulv og skjerm, uten å redusere synligheten/lesbarhet for de som sitter lengst unna skjermene. Alternativ plassering og tilt av skjerm gjøres i samsvar med Oppdragsgiver.

Krav til aktivt område/skjermsflate for skjermtype 1 se Figur 29 nedenfor.

Skjermtype 1: Skjermer i midtgang

Figur 29: Krav til Skjermtype 1

Skjermtype 2: Takbue

Alle leddbusser som brukes på linje 100 skal være utstyrt med skjermtype 2.

Det er ønskelig med en integrert skjerm i takbuen for å kunne vise tilleggsinformasjon, eksempelvis hele eller deler av traséen, avviksinformasjon, overgangsinformasjon etc. Plassering av skjerm i takbuen bør være synlig for flest mulige i bussen. Skjerm plasseres i tak/takbue/høyt på vegg i nærheten av dør. Det kan gjøres unntak ved plassering av skjerm i takbue ved bakdøren til leddbuss med fire dører.

Krav til aktivt område/skjermsflate for skjermtype 2 se Figur 30 nedenfor.

Skjermtype 2: Skjermer i takbue

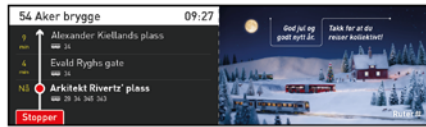
Figur 30: Krav til Skjermtype 2

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Skjermtype 1

Trafikant-informasjon

Reklame for kollektivtransport

Trafikant-informasjon

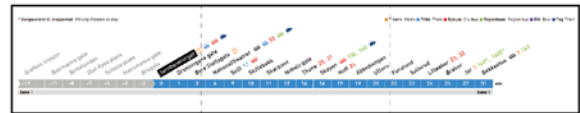
Live avvikoppdatering

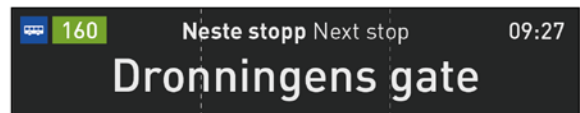
Trafikant-informasjon

Kommersiell reklame

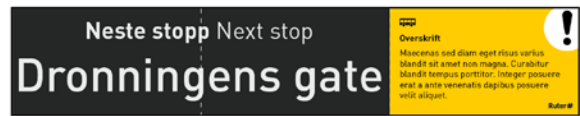
Skjermtype 2

Trasèvisning

Linjenummer, neste stopp, klokkeslett

Neste stopp, live avvikoppdatering

Figur 31: Eksempler på innhold til Skjermtype 1 og 2

1 Skjermtype 1: Midtgang

2 Skjermtype 2: Takbue

2b Alternativ plassering

Figur 32: Tegnforklaring

Busstjenester Romerike 2019

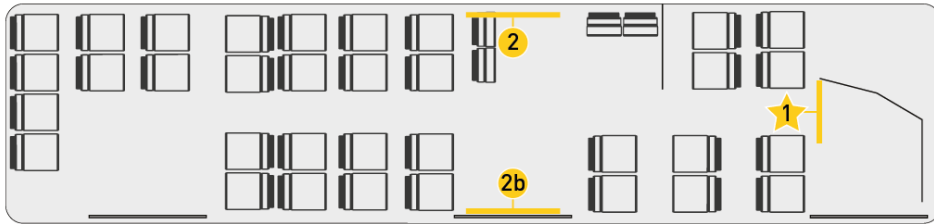
Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

12 meter med 3 dører

1 x Skjermtype 1

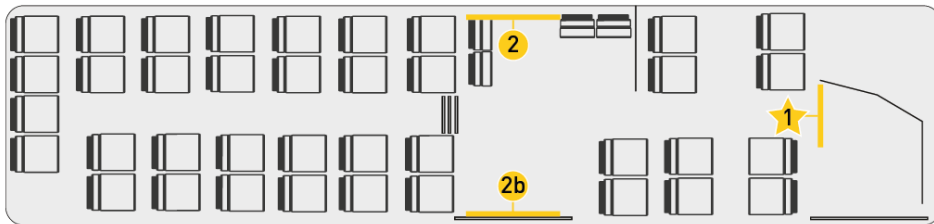
1 x Skjermtype 2

Opp til 13,5 meter

1 x Skjermtype 1

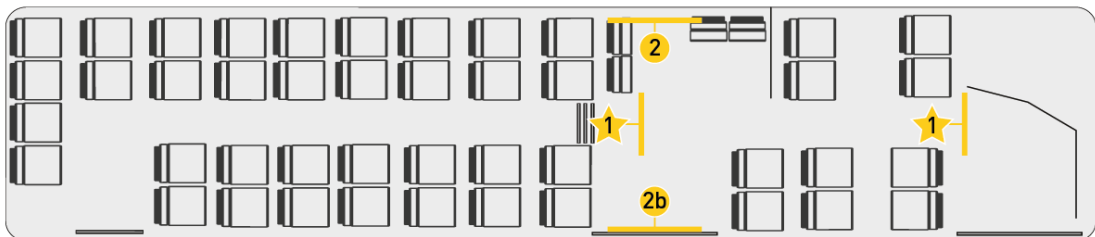
1 x Skjermtype 2

Boggibuss

2 x Skjermtype 1

1 x Skjermtype 2

Busstjenester Romerike 2019

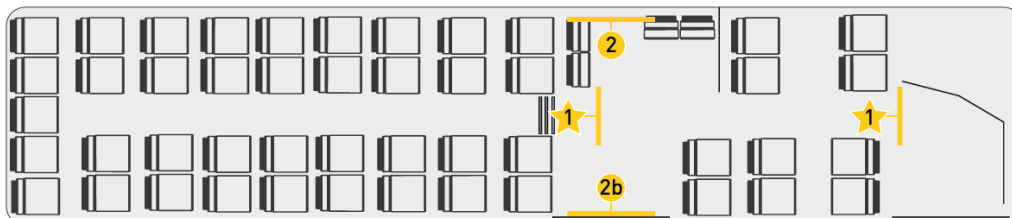
Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Boggibuss uten bakdør

2 x Skjermtype 1

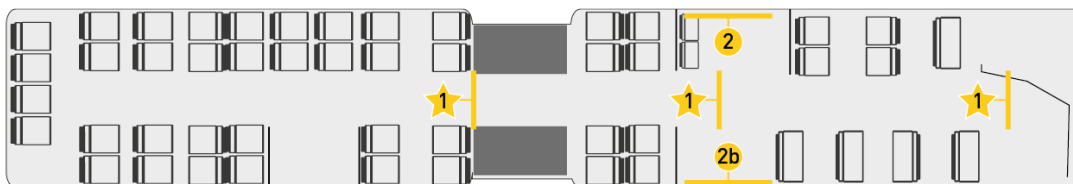
1 x Skjermtype 2

Leddbuss 3 dører

3 x Skjermtype 1

1 x Skjermtype 2

Figur 33: Eksempel på plassering av skjermer. Endelig plassering gjøres i samsvar med Oppdragsgiver.

5.1 Plassering av billettinformasjon og rutehefteholdere på busser som tidligere har installert informasjonsvegg

Informasjonsvegg som allerede er installert, skal avinstalleres. Nytt merke med billettinformasjon klistres i nedre høyre hjørnet på vinduet i fleksområdet på venstre side i fartsretningen, 4 cm fra vinduskantene (Figur 34). Oppdragsgiver bestiller og produserer klistremerket med billettinformasjon med sort bakgrunnsfolie for operatøren til å installere på bussen.

5.2 Plassering av billettinformasjon og rutehefteholdere på busser som ikke har installert informasjonsvegg

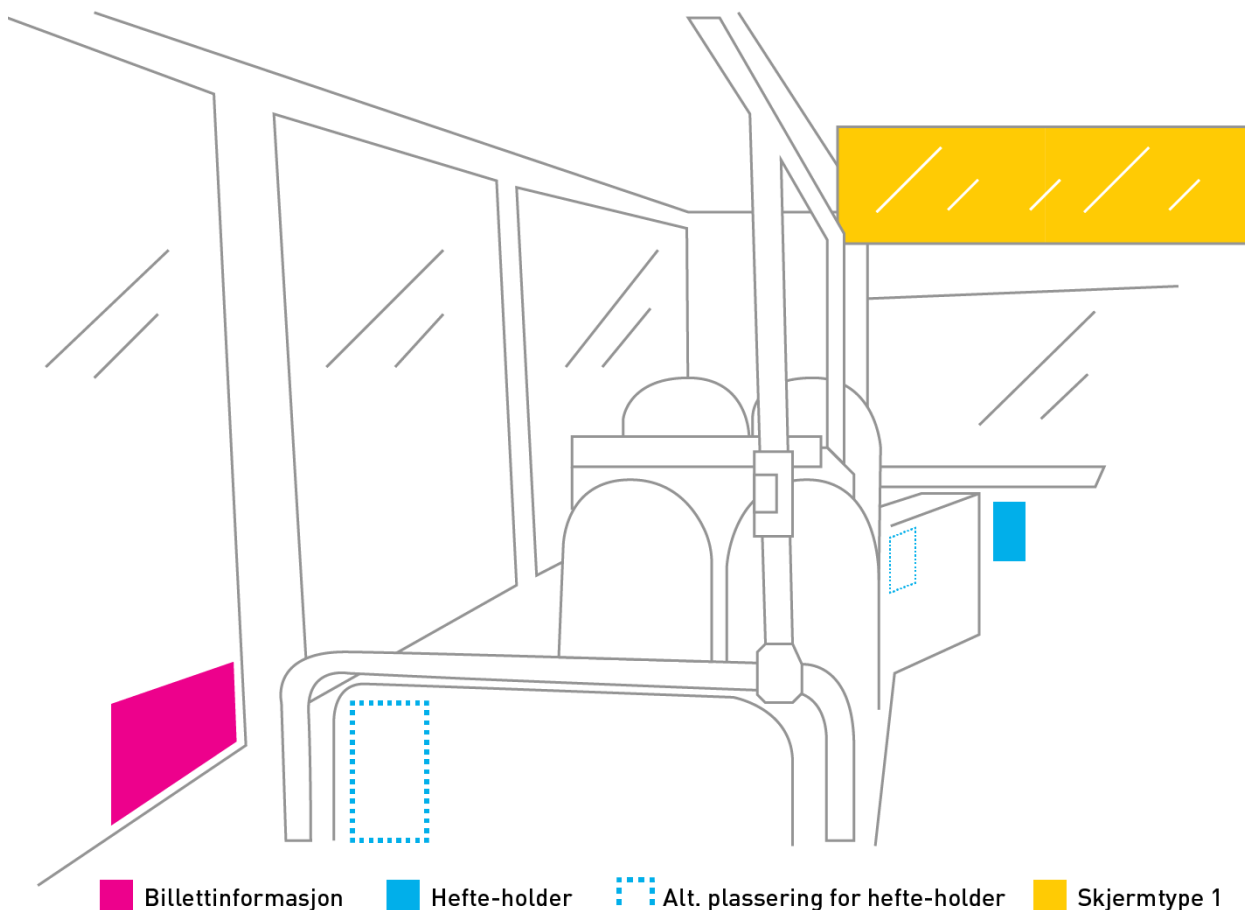
På fabrikknye busser skal informasjonsveggen ikke monteres. Billettinformasjonen, som tidligere var klistret på informasjonsveggen, skal på fabrikknye busser klistres i nedre høyre hjørnet på vinduet i fleksområdet på venstre side i fartsretningen, 4 cm fra vinduskantene, (Figur 34). Oppdragsgiver bestiller og produserer billettinformasjonsmerket med sort bakgrunnsfolie for operatøren til å installere på bussen.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Det skal settes opp holdere for hefter 420 mm * 140 mm (b*h) med plass til to hefter ved førerplass.

Figur 34: Eksempel på plassering av Billettinformasjon, rutehefter og skjerm.

6 PLAKATER

Plakater vises på innvendig trafikantinformasjonsskjermer.

7 PIKTOGRAM OG MERKING

Piktogrammene utviklet av Oppdragsgiver skal brukes i merkingen av kjøretøyet for å oppnå en helhetlig merking på tvers av driftsarter. Piktogrammene er vedlagt, og tilgjengelige på designmanualen for nedlastning. Merkene er i Pantone farge, men kan trykkes i CMYK, så langt kvaliteten ikke forringes. Størrelsen på merkene er i utgangspunkt i størrelsesforhold 1:1. Antall merker skal være i samsvar med tegningene, som er avhengig av bussmodell.

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Alternative størrelser finnes for merkene B1, i1, i2, N1, N2 og N12, som kan brukes hvis plassen krever det. Version «_01» brukes som standard versjon.

Alle piktogrammer og merker det henvises til i tabellen under finnes i filen 20180228_Merker_Buss_RuterRegion.zip som er tilgjengelig på gjennom Oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy.

Symbol	ID	Beskrivelse	Filnavn
	B1	Generell merking av brannslukkings utstyr, størrelse 60x60mm. Brukes der brannslukking-utstyret synes. MERK: Finnes også i 120x120 mm.	B1_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	B2	Henvisning til hvor brannslukking-utstyr finnes.	B2_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
		Dette merket finnes i flere utførelser.	B2_02_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
			B2_03_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
			B2_04_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	F3	Advarsel om ikke å gå over veien før bussen har kjørt.	F3_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	F4	Advarsel om ikke å ta i stangen ved døren.	F4_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	i1	Merke for rullestol, størrelse 90x90mm. MERK: Finnes også i 120x120 mm.	i1_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	i2	Merke for barnevogn, størrelse 90x90mm. MERK: Finnes også i 120x120 mm.	i2_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	i5	Merke for prioriterte seter.	i5_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf
	i9	Merke for kapasitet.	i9_01_00_Ruter_sikkerhetsmerker_PMS.pdf

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Symbol	ID	Beskrivelse	Filnavn
	i10	Merker for overvåkning. MERK: Endelig merke blir ferdigstilt etter Operatør er valgt.	i10_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
	i11	Merke med oppfordring om ikke å bruke store sedler i bussen.	i11_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker2014_PMS.pdf
	N1	Generell merke for nødutgang 120x45 mm. Merk: Finnes også i str. 200x80 mm.	N1_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
	N2	Merke for nødutgang med anvisning.	N2_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
	N2	Merke for nødutgang med anvisning og pil.	N2_01_01_alt_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
	N4	Merke for nødutgang på glass.	N4_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
	N12	Generell merke for førstehjelpsskrin. 60x60mm. Brukes der førstehjelpsskrin vises. MERK: Finnes også i 120x120 mm.	N12_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
	N13	Merke for førstehjelpsskrin med pil oppover, vertikalt stilt.	N13_01_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
		Dette merket finnes i flere ulike utførelser.	N13_02_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf
			N13_03_00_Ruter_sikker_hetsmerker_PMS.pdf

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Symbol	ID	Beskrivelse	Filnavn
			N13_04_00_Ruter_sikke rhetsmerker_PMS.pdf
			N13_05_00_Ruter_sikke rhetsmerker_PMS.pdf
			N13_06_00_Ruter_sikke rhetsmerker_PMS.pdf
	P1	Påbud for bruk av setebelte, merke for bruk på vegg.	P1_01_00_Ruter_sikker hetsmerker_PMS.pdf
	P1	Påbud for bruk av belte, merke for bruk på sete.	P1_02_00_Ruter_sikker hetsmerker_PMS.pdf
		Merke for blind person.	Pict_blind_person_PMS4 32_neg.pdf
		Merke for barnevogn.	Picto_pram_PMS432_ne g.pdf
		Merke for rullestol.	Picto_wheelchair_PMS4 32_neg.pdf
		Oppdragsgivers logo til bruk foran på bussen.	Rutersignature_buss.pdf
		Merke for RuterRegion.	RuterRegion.pdf
		Merke for nettverkssymbolet til bruk på bussens sider.	Ruter_networksymbol_n eg.pdf
		Merke for inngang foran til bruk på dør 2 og 3.	Inngang_foran.pdf
i26		Merke for USB lader	i26_01_00.pdf
		Merker for glass	glass.pdf
		Gulvmønster	gulv.pdf

Busstjenester Romerike 2019

Bilag 1 til vedlegg 2

Krav til design på regionbusser

Symbol	ID	Beskrivelse	Filnavn
		Setetrekkmønster Grønn buss	Setetrekk_Grønn-buss.pdf
		Setetrekkmønster Rød buss	Setetrekk_Rød-buss.pdf